

Pvm/Datum/Date

23.10.2025

Dnro/Dnr/DNo

5367/00.00.01.00.02/2025

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta

Maatalousjaosto

kaisa.iso-sipila@eduskunta.fi**HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026**

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta asiantuntijalausuntoon teemoista mom.

30.20.01 Ruokaviraston toimintamenot, tukien maksatusten tilanne ja toimenpiteet tukimenettelyiden yksinkertaistamiseksi.

Ruokaviraston toimintamenomomentille 30.20.01 esitetään 80,0 milj. euron netto-määrärahaa. Määrärahassa aluehallintouudistuksen vaikutus on 5,423 milj. euroa, Elintarvikemarkkinavaltuutetun toimiston laajentuneet tehtävät 0,184 milj. euroa ja palkkausten tarkistukset 1,508 milj. euroa. Lisäksi kertaluonteisena lisäyksenä on tutkimuslaitosten post doc-ohjelma 0,620 milj. euroa. Määräraha sisältää myös porovahinkolautakunnan ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan rahoitukset.

Virasto on saanut vuoden 2025 talousarviossa kertaluonteisia rahoituksia, jotka poistetaan vuoden 2026 talousarviossa; VM:n tuottavuusrahoja tietojärjestelmien kehittämiseen yhteensä noin 1,0 milj. euroa (SALLI – Sähköisen asioinnin kehittäminen elintarvikeketjussa 0,524 milj. euroa ja SAMPO - Ruokaviraston maksu-, raportointi- ja saatavien seurantajärjestelmän uudistaminen 0,5 milj. euroa) ja EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus 0,597 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2025 on myönnetty 1,5 milj. euroa uusien EU- ja muiden tehtävien hoitamiseksi poistetaan talousarvioesityksessä 2026.

Ruokaviraston toimintamenoihin on osoitettu toiminnan vahvistamiseen yhteensä 15 milj. euroa vuosille 2024–2027. Tämän rahoitusten poiston vaikutus vuoden 2026 talousarvioesityksessä on 1,1 milj. euroa. Määrärahan vähennyksenä on huomioitu myös HO 2023 sovittu 1,96 milj. euroa ja vuoden 2025 toimintamenoileikkaukset 0,401 milj. euroa.

Pvm/Datum/Date

23.10.2025

Dnro/Dnr/DNo

5367/00.00.01.00.02/2025

Ruokavirasto pitää selvänä sitä, että virastot nykyisessä valtionalouden haastavassa tilanteessa tehostavat vastuullisesti toimintaansa, priorisoivat tehtäviään ja etsivät säästökohteita osana normaalitoimintaa. Toisaalta mm. teknologian nopea kehitys, digitalisaatio sekä uusien lakisääteisten tietojärjestelmien rakentaminen koko toimialan viranomaisten toimeenpano- ja valvontaketjun ja laajan asiakaskunnan käyttöön sekä niiden jatkuva kehittäminen ja ylläpito aiheuttavat Ruokavirastonkin toiminnassa äärimmäisen vaikeita tilanteita toiminnan ja talouden tasapainon ylläpitämiseksi.

Ruokavirasto korostaa, että vaikka määrärahan mitoituksesta ilmenevät muutokset antavat kuvan kasvavista resursseista, niin aluehallintouudistuksesta johtuva lisäys on tosiasiallisia menoja sekä henkilöstöstä että toiminnasta, joita ei tällä hetkellä virastossa ole. Käytettävissä olevat resurssit tosiasiallisesti supistuvat noin 4,3 miljoonalla eurolla.

Ruokavirasto aloitti vuoden 2025 kansallisten peltotukien maksamisen 9.10.2025. Kansallisilla peltotuilla tarkoitetaan yleistä hehtaaritukea, pohjoista hehtaaritukea, nuorten viljelijöiden tukea ja sokerijuurikkaan kansallista tukea. Nämä tuet on aikaisemmin maksettu joulukuussa, mutta tästä vuodesta alkaen tuista maksetaan ennakkoa jo lokakuussa. Ennakon osuus on noin puolet tukien kokonaismäärästä eli noin 11,3 miljoonaa euroa. Näiden tukien loppuosat Ruokavirasto maksaa joulukuussa.

Marraskuussa Ruokavirasto maksaa ennakot vuoden 2025 ympäristökorvauksesta, ympäristösopimuksista ja luomukorvauksesta. Ennakoiden osuus on 85 prosenttia korvausten määrästä. Ympäristösopimusten ennakoiden maksaminen aikaistuu siten marraskuuhun, kun ne aiemmin on maksettu hakuvuotta seuraavassa helmikuussa. Tukea maksetaan maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksista (lukuun ottamatta yksivuotisia kunnostustoimenpiteitä) sekä kosteikkojen hoitosopimuksista.

Ruokavirasto on julkaissut 15.10.2025 kevään 2026 viljelijätukien tavoitteellisen maksuaikataulun, joka noudattaa aiempien vuosien aikataulua lukuun ottamatta edellä mainittua ympäristösopimusten maksujen aikaistamista.